

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878
NO. 141. — ŠTEV. 141.
Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, MONDAY, JUNE 17, 1929. — PONDELJEK, 17. JUNIJA 1929.
TELEFON: CHELSEA 3878
VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII

DIREKTNA POGAJANJA S POLJSKO

Nemški zunanji minister Stresemann in poljski minister Zaleski sta se deloma sporazumela, in s tem je bilo končano zborovanje glede narodnostnih manjšin.

MADRID, Španija, 16. junija. Včeraj popoldne je bilo zaključeno 55. zborovanje sveta Lige narodov.

Zborovanje se je zaključilo z tem, da se Nemčija in Poljska sporazumeli glede direktnih pogajanj, da rešita sporna vprašanja glede nemške lastnine v poljski Gornji Šleziji.

O vprašanju narodnostnih manjšin so se nadalje razmišljali ter izpopolnili poročila posebnega odseka, ki je zboroval tekom konference.

Odbor Lige narodov je sklenil, da ne bo napravil nikakih nadaljnjih korakov v tej zadevi.

O vprašanju nemške manjšine v Gornji Šleziji sta spravižli razpravljala nemški zunanji minister dr. Stresemann in poljski zunanji minister Zaleski, da najdeta skupni temelj za medsebojni dogovor. Zaključna seje je trajala le eno uro.

Japonski delegat Adachi se je zahvalil španski vladi, španskemu kralju in španskemu narodu za gostoljubni sprejem delegatov.

Prihodnja seja se bo vršila meseca avgusta v Ženevi.

JOHN L. LEWIS JE ODSTAVIL VEČ URADNIKOV

Uradnike v West Frankfortu, ki so se zavzemali za delavske pravice, je kratkoma zapodil iz službe.

WEST FRANKFORT, Ill., 16. jun. Delodajalci v tukajšnjem premogetnem okraju so jako zadovoljni, ker so dobili v osebi predsednika United Mine Workers, John L. Lewisa, velikega prijatelja.

Sedaj jim bo mogoče odstraniti vse, kar ovira mehaniziranje premogovnikov.

Delavci bodo zaslužili po \$6.10 na dan, dočim so bili prej plačani za isto delo po \$7.50.

Delodajalci so hoteli izsiliti od unije še nekaj drugih prednosti, čemur so se pa uradniki podokrajša štev. 9 odločno uprli.

Predsednik Lewis je zasilal obe stranki ter uradnike enostavno odpustil.

TROCKI BO BAJE VSEENO ODSEL V ANGLIJO

CARIGRAD, Turčija, 16. junija. Semkaj je dospelo brzojavno sporočilo, da je angleška vlada dovolila Leonu Trockemu obiskati Anglijo. Brzojavka še ni bila uradno potrjena.

Kakorhitro je bila v Angliji uveljavljena delavska vlada, je naprosil Leon Trocki MacDonalda za dovoljenje, da potuje v Anglijo, kjer se namerava baviti s pisateljevanjem. Dosegal se še ni izvedelo, kakšno stališče je zavzela MacDonaldova vlada napram tej prošnji.

Trocki si je dosedaj zaman prizadeval priti v Nemčijo, in v nekaterih drugih evropske dežele.

Naš novi naslov je:
216 W. 18. St., NEW YORK.

PROFESORJA DOLŽE UMORA

Profesorja dolže, da je umoril dijakinjo. — V njegovem avtomobilu so našli šop ženskih las. Priznal je, da se je peljal z deklico na izlet.

COLUMBUS, Ohio, 16. junija. — Dr. James Snook, profesor veterinarstva na državnem vseučilišču v Ohio, je bil včeraj zvečer aretiran. Obdolžen je umora dijakinje Theore Hix, koje truplo so našli v bližini nekega strelišča. Najbrž je bila ubita s kladivom.

Dr. Snook, ki je bil mojsterski strellec ter se je udeležil leta 1920 Olimpijskih iger v Antwerpnu, je bil aretiran na strelišču. Imel je obvezano levico. Rekel je, da se je poškodoval, ko je popravljal avtomobil.

Miss Hix je bila umorjena v četrtek zvečer. Dr. Snook pa je rekel, da je bil onega večera med 7. in 8. uro v svojem uradu. Pozneje se je odpravil v klub po svoja očala. Nato se je baje vrnil domov.

Ko je prišla policija v njegovo hišo, je bila peč v kleti močno zakurjena, dasi je bila zunaj velika vročina.

V kleti so dobili policisti okrvavljeno srajco ter okrvavljen nož. Krvne madeže bodo natančno preiskali.

V profesorjevem avtomobilu so našli par ženskih rokavic ter moško čepico, ki je kazala istotako sledove krvi. V avtomobilu je bilo tudi kladivo.

Policija pripisuje veliko važnost dejstvu, da je našla v avtomobilu tudi šop svetlih las in nekaj lasnih zaponk.

Miss Hix je imela lase take barve.

Dr. Snook je sporočil oblastim, da je poznal Miss Hix že več let. Nekaj časa je bila v razredu, v katerem je poučeval. Pred par dnevi se je večkrat vozil z njo v avtomobilu. Baje se je pogajal z njo glede prepisa nekega zdravniškega spisa.

DEKLETA BREZ NOGAVIC POSLANE DOMOV

SOUTHBRIDGE, Mass., 16. jun. Šolska ravnateljica Green je poslala včeraj domov petindvajset solarič, ker so prišle v šolo brez nogavic. Če prej jih je parkrat pošteno ostela in jim očitala nesposodbnost. Če se ne bodo dekleta dostojno oblačila, jih Greenova ne bo več pustila v šolo.

SEDEMKRAT SE JE POROČILA V 29 LETIH

TULSA, Okla., 16. junija. — Med "slavne" kino-igralka bi morali prištevati tudi Mrs. Helen Eichenberger, ki je bila v zadnjih devetindvajsetih letih sedemkrat poročena ter je nastopila v desetih služajih glede razporeke.

To se je izvedelo, ko je vložil njen sedanji mož tožbo za ločitev zakona. Mrs. Eichenberger je tožila svojega sedanjega moža leta 1925 za ločitev zakona, a ni tirala procesa do konca.

ITALIJANI V SEVERNI AFRIKI

BENGASI, Cirenaica, 16. junija. Glavni vstaki voditelji, ki so se že več mesecev z orožjem upirali italijanskim četam, so se brezpogojno vdali laškemu podgovernerju Sicilijani.

Omar El Muktar, ki se je od leta 1923 skoro neprestano upiral Italijanom ter bil eden glavnih voditeljev vstaje, se je tudi vdal.

Omar je izjavil, naj ga ne smatrajo za vstaša. Boril se je zato, ker mu je njegova vera ukazovala boriti se proti Italijanom. Znanprej bo baje deloval za mir. Vdal se je tudi Hassain Ben Mohamed, voditelj plemena iz Brase. Predaja se je zavrnila, ko so Italijanski vojaki odločno porazili domačine.

DAWES PRI KRALJU JURJU

Novi ameriški poslanik se je pol ure pogovarjal z angleškim vladarjem. Kraljica je sprejela njegovo ženo.

LONDON, Anglija, 16. junija. — General Charles Dawes se je včeraj nekako pol ure prijateljsko pogovarjal z angleškim kraljem Jurjem v gradu Windsor, potem ko mu je predložil poverljive listine kot novi ameriški poslanik.

Dolgo časa se je pogovarjal tudi z Arthurjem Hendersonom, angleškim zunanjim ministrom. Zvečer je odpotoval v Forres na Škotsko kjer bo danes obedoval z ministrskim predsednikom MacDonaldom.

Od ranega jutra do polnoči je novi poslanik v polni meri pokazal svoje metode diplomacije. Ves dan so se vršile le formalni sprejemi. Kakorhitro je bila kratka ceromonija pri kralju končana, ga je kralj povabil na privatni pogovor.

Njegova žena je bila v gosteh pri kraljici Mariji.

LA GUARDIA JE ZMAGAL V DEBATI

Newyorški poslanec je ugotovil, da so leta 1927 nakuhali v deželi stoosemdeset milijonov galon alkohola.

V soboto zvečer sta debatirala v Atlantic City, N. J., kongresnik Fioritillo La Guardia in Rev. Clarence Wilson glede prohibicije. Wilson je načelnik temperenčne oblasti metodistiške cerkve.

Splošna sodba je bila, da je La Guardia v debati popolnoma porazil svojega nasprotnika.

La Guardia je očital suhačem, da skušajo izvesti Volsteadovo postavo edinele v takozvanih mokrih državah, dočim jim niti na misel ne pride, da bi se brigali za suhe države.

La Guardia je ugotovil, da je bilo leta 1927 nakuhane ga deželi 180 milijonov galon žganja.

KRVNA OSVETA ČIKASKIH BANDITOV

RHINELANDER, Wis., 16. junija. V gozdu v bližini Tree Lakes so našli truplo nekega moškega, privezano na drog, preluknjano in tako obžgano, da ga ni bilo mogoče spoznati.

Uvodna preiskava je dognala, da je ta čin osveta čikaških gangsterjev.

Umorjeni je bil najbrž prejšnji bandit. Zaenkrat še niso mogli dognati, kdo je bil.

DIJAKI IZSILILI DEMISIJO RAVNATELJA

MEXICO CITY, Mehika, 16. jun. Stavkajoči dijaki mehiškega vseodpeli so z zrakoplovom "Yellow Bird" Antonio Castoreal je vložil svojo demisijo.

Dijaki so odločno zahtevali njegov odstop.

V RUSIJI BODO PRAZNOVALI SREDO

LENINGRAD, Rusija, 16. junija. Pedagogični tehnični zavod v Psovsku je odpravil nedeljo kot dan počitka. Znanprej bo sreda dan, ko ljudje ne bodo delali.

Agitacija, da se izpremeni nedeljo v navadni delavnik se je pričela v Sibiriji ter se je razširila polagoma tudi v druge dele sovjetske unije.

Boljševiška revolucija je izbruhnila v sredo, in vsled tega naj pride sreda vpoštev kot praznik.

SUHAČI SO SE IZNEBILI UMORJENEGA

Prohibicijski agentje so ustrelili domnevanega butlegarja, privedli njegovo truplo v bolnico ter nato brez sledu pobegnili.

PLATTSBURGH, N. Y., 16. jun. Dva moška v uniformi zveznih obmejnih stražnikov sta privedla včeraj v tukajšnjo bolnico truplo 23-letnega Arthura Gordona. Moška nista hotela navesti svojih imen, ampak sta izginili brez sledu.

Fant je bil ustreljen skozi hrbet. To je ugotovil okrajni coroner dr. Hartwell, ki je v družbi okrajnega pravdnika in šerifa takoj uvedel preiskavo.

Policija je bila obveščena, da so videli Gordona včeraj zvečer ob kanadski meji, ko je nakladal v svoj avtomobil pijačo.

Okrog polnoči so slišali ljudje pri Plattsburghu dva strela, pogledat pa niso šli.

Umor je bil završen na neki poljski poti, vodeči proti meji. Vrata bolnice je rekel, da je skušal ustaviti oba moška, pa sta ga potisnila na stran in pobegnili.

Okrajni pravdnik in več policisov je odšlo na dotično mesto, da zberejo dokazilni material. Do večera pa niso mogli ničesar najti.

Gordon, ki je še pred enim tednom delal v neki tukajšnji mesarji, je bil edina opora svoje stare matere.

SUHAŠKI URADNIKI — TIHOTAPCI

Policija je aretirala v Newarku pet uslužbencev zveznega prohibicijskega urada ter jih obdolžila kršenja prohibicijskih postav. Poneže so bili oproščeni proti jamščini tisoč dolarjev.

Agenti so rušili zaplenjene žganjekuhe ter so bili aretirani, ko so nakladali na avtomobil zaboje olkoholnih pijač.

ŠTIRJE OTROCI SO SE ZASTRUPILI

V Newton, N. J., so se igrali štirje otroci v vrtu Walterja Hendersona. Nabirali so jagode ter jih potresali z natronovim solitrom, misleč, da je sladkor. Vsi štirje otroci so se zastrupili. Dva sta že umrla, dva pa umirata v bolnišnici.

IZNAJDI TELJ OBLOČNICE UMRL

CLEVELAND, Ohio, 16. junija. Danes je umrl tukaj znani iznajditelj Charles F. Brush v starosti osemdesetih let. Njegova najbolj značilna iznajdba je električna obločnica, katero je iznašel leta 1878.

GENERAL BOOTH JE VČERAJ UMRL

LONDON, Anglija, 16. junija. — Danes zvečer je umrl po dolgi bolezni bivši načelnik Salvation armade general W. Brandwell Booth. Tekom hudega spora je bil zadnjo zimo odstavljen kot načelnik organizacije.

NOVA BOLNIŠNICA

Včeraj je bil položen v Jamaici L. I. temelj za novo bolnišnico, ki bo nosila ime Mary Immaculate. Stavba je proračunana na dva milijona dolarjev.

POSILNIKOVA HČERKA SI JE ZLOMILA NOGO.

WASHINGTON, D. C., 16. junija. Sedemletna hčerka avstrijskega poslanika Edgarka Prochnika se je pri avtomobilni vožnji ponesrečila ter si zlomila nogo. Njena mati se je močno opraskala po obrazu in rokah.

STOWAWAY JE PONOSEN NA SVOJ ČIN

Arthur Schreiber, ki se je vtihotapil preko oceana v "Yellow Bird", se smatra za velikega junaka. — Očitajo mu, da je zakrivil, da letalci niso dosegli cilja.

COMILLAS, Španija, 16. junija. Arthur Schreiber (sprva so ga nekatera poročila označala za Schneiderja. Op. ur.), ki se je vtihotapil na francoski monoplan "Yellow Bird" se je solnčil danes v svetovnem slovesu, ki ga je bil tako nenadno deležen.

Bil je zelo vesel, da se nahaja zopet na trdnih tleh ter je očitvidno ponosen na svoj čin, čeprav ga vsi trije letalci postrani gledajo.

Letalci namreč pravijo, da za stran njega niso mogli dospeti v Pariz.

Navigator Armand Lotti je predstavljal španskemu občinstvu mladega fanta kot svojega nezaželjenega spremljevalca.

John Assolant, pilot, je pa imel o njem resno znenje ter je rekel: — Ko smo ga zasledili v zrakoplovu, smo začeli razmišljati, da se vrnemo.

Po kratkem premisleku smo pa sklenili leteti naprej. Schreiberja smo spravili v rep aeroplana ter ga pustili tam ležati vso noč. Dali smo mu seveda tudi jed in pijačo. Vsled njegove teže smo pa porabili preveč goriva, da bi mogli dospeti v Pariz.

SOLARICE, KI ZAIDEJO NA SLABA POTA

Sperintendent newyorških šol dr. William O'Shea je objavil včeraj poročilo odbora, ki se je pečal s problemom deklet, katera zaidejo na slaba pota. Največ solarič se izpridi v starosti od 12. do 15. leta. Glavni vzroki so: zanemarjanje dolžnosti, neupoštevanje šolske discipline in malomarnost staršev.

SAMOMOR TOVARNARJA

Včeraj si je v Stratfordu hotelu v New Yorku prerazal 40-letni tovarnar Abraham L. Reach. V smrt so ga baje gnale finančne težkoče.

LINDBERGH NA BLOCK ISLANDU

BLICK ISLAND, R. I., 16. jun. Šem sta dospela na svoj jacht "Mouette" znani letalec Lindbergh in njegova žena. Na pomolu se je bralo vse prebivalstvo otoka. Edine besede, ki jih je izpregovoril Lindbergh, so bile "Hvala vam", to so mu izročili dve kangli galolina.

NOVA ZNAMKA ZA KANALSKO OZEMLJE

BALBOA, 16. junija. — Ob priki petindvajsete obletnice inavuracije kanalske cone bodo izdane nove znamke, predstavljajoče parno lopato pri Culebra prezezu.

BOLGARI SO SE OSVETILI

SOFIJA, Bolgarsko, 16. junija. V bližini bolgarske meje je bil večaj usmrčen bolgarski seržant Filipovič, ki je pred dobrim mesecem ustrelil tri Bolgare, kateri so prišli obiskat svoje sorodnike v vas Strezimirovec. Skozil Strezimirovce teče bolgarsko-srbska meja.

STAVKA ČEVILJARJEV V HAVERHILLU.

HAVERHILL, Mass., 16. junija. Shoe Workers Protective Union in delodajalci ne morejo priti do sporazuma. Delavci zahtevajo tako plačo kot so jo imeli pred dvema leti ter 44-urni delovni teden. Vse kaže, da bodo zaštrajkali.

FRANCOSKI LETALCI SO NA CILJU

Na letalnem polju je bilo tisoč policistov ter komaj tristo gledalcev. Minister za zrakoplovstvo je letalce pozdravil.

PARIZ, Francija, 16. junija. — Trije francoski letalci in stowaway Arthur Schreiber so dospeli malo pred deveto uro zvečer na tukajšnje letalno polje Le Bourget.

Navzočih je bilo nad tisoč policistov, dočim je bilo gledalcev le nekaj nad tristo.

Dospeli so z zrakoplovom "Yellow Byrd".

Sorodniki letalcev so grdo gledali stowaway Schreiberja, ki je baje edini zakrivil, da polet ni popolnoma uspel.

Letalce je pozdravil minister za zrakoplovstvo Laurent Eynac.

360 DELOVNIH DNI V RUSIJI

Delavci bodo vsak teden pet in pol dni zaposleni. — Nedelje ne bodo praznovali. — Nova odredba stopi po treh tednih v veljavo.

MOSKVA, Rusija, 16. junija. — Narodni gospodarski svet je izdal povelje, naj obratujejo po 360 dni na leto. Razen petih velikih praznikov boljševiške revolucije ne bo nobenih drugih praznikov. Nedelje ne bodo praznovane. Odredba stopi v veljavo po preteku treh tednov.

Bivši predsednik gospodarskega sveta Džerdžinski je malo pred svojo smrtjo ugotovil, da obratujejo tovarne komaj po 250 dni v letu. Delavci so namreč praznovali vse nedelje, državne in cerkvene praznike.

Potom nove odredbe se bo produkcija povečala za dvajset odstotkov.

ROSAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČ JI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslaviji			v Italiji		
Din.	500	\$ 9.30	Lir	100	\$ 5.75
"	1,000	\$ 18.40	"	200	\$ 11.30
"	2,500	\$ 45.75	"	300	\$ 16.80
"	5,000	\$ 90.50	"	500	\$ 27.40
"	10,000	\$ 180.00	"	1000	\$ 54.25

Stranke, ki nam naročajo ieplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našim vsesam in starem kraju v stanu enizati pristojbino za taka ieplačila od 5% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za ieplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za ieplačilo večjih zneakov kot goraj navedeno, bodiel v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nam sporazumete glede načina nakazila.

IZPLAČILA PO POSTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEM DO TREH TEDNIH
NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER SA
PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK
63 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0590

KRATKA DNEVNA ZGODBA

OTTO EIS:

DESET USODNIH VPRAŠANJ

Šel sem po cesti, ko me je iznenada nekdo potpreljal po ramenu. Osupel sem se obrnil in zagledal prijatelja Kurta.

— Zdravo, je dejal, nekam v stiski se mi vidiš. Kaj delaš prav za prav? Za deset minut te opazujem: pravo si zamišljen in venomer gledaš v tla.

— Res, sem odgovoril. Gledam, ali bi nemara ne odkril kje polne denarnice.

— Čuj, je rekel Kurt, evo ti denarja in oddaj čim prej tale oglas: "Daphne, čudežna deklica, odgovori na vsako vprašanje. Nikak humbug, klečaj. Odlikovana na razstavi vedeževalk v Oklahomi. Prošlost, sedanjost in bodočnost — nič ni Daphni prikrita. Uverite se še danes o njenih sposobnostih." Tako. Ta oglas oddaj v upravi in se boš čudil, koliko bedakov se bo odzvalo, ki jim boš moral odgovarjati. Tako nekako sem tudi jaz začel kariero. Samo nikake bojazni! Zatevaj za vsako vprašanje deset kron, stori, kakor da bi globoko razmišljal, in odgovori nato da ali ne. Na ta način si boš nabral kup denarja.

Zahvalil sem se mu in se poslovil, oddal oglas in šel poizvedovat. Po dolgem iskanju sem naposled našel, kar sem iskal: gospodinja, ki je bila voljna počakati na najemnika.

Prvi moj klient je bil mož, ki se mi je videl, kakor da se je pomotoma rodil.

— Čujte, gospod Daphne, je začel, čital sem danes vaš oglas, in sem se takoj odločil da vas posejim. Imam namreč tri važna vprašanja. Zato sem tudi prošil ravnatelja. Zato sem tudi prošil ravnatelja, da mi dovoli, da grem k vam, toda trdosrčno se ni dal preposliti. Ko sem vztrajal pri svoji zahtevi, je hotel, da oblečem jopič.

— Kakšen jopič?

— Prisljni jopič. Jaz pa sem ravnatelja blaznice sunil v rebra in zdaj sem tu.

— Ako zakričim...

— Kako prosim?

— Nič, nič, sem odvrnil. Malo preglasno sem bil namreč pomislil, kako bi se mogel iznebiti neljubega posetnika.

— Prosim tedaj, je povzel sobesednik, d am odgovorite na vprašanje, ki me muči noč in dan: zakaj je prepovedano skočiti med vožnjo iz cestne železnice?

Tisoč misli mi je šinilo skozi možgane. Naposled sem se opogumil:

— Ker bi drugače vsi ljudje poskakali iz voza, sem odgovoril; zaradi česar bi na cesti zastal promet, na postajah pa ne bi bilo žive duše.

— Bravo je zavriskal posetnik. In zdaj drugo vprašanje. Zakaj se

zemlja imenuje "zemlja" in ne "omnibus"?

— To je vendar čisto jasno, sem rekel, otri si znoj s čela in obesi robec na stol, da se posuši. Zemlja se zato ne imenuje omnibus, ker se neprestano vrti, omnibus pa se véasi ustavi.

— Prekrasno, je vzkliknil čudno gost, zdaj pa še poslednje vprašanje: po kom imajo meseci imena?

Ozrl sem se po sobi, da bi našel kak tomahavk, ki bi z njim pošegetal klienta po glavi. Nisem ga našel in sem ves obupan odgovoril:

— Januarju je ime po arabski besedi janh-nari, kar pomeni po naše "zahrtben", zakaj komaj mine ena in trideset dni, se lokova preтвори v februar, ki se zato tako imenuje, ker mu je predpisal tako kolektor, marec imenujemo zato tako, ker nosijo v njem dame še narčevske plašče: april je tisti mesec, ki se začne s 1. aprilom, peti mesec je dobil ime po Karlu Mayu, junij pa se zato tako imenuje, ker je v njem njeni največ junjskih dni. Julij ima ime po Romenu in Juliju, avgust po Avgustu Strindbergu, september po Septembru Strindbergu, oktober po sipi Oktopousu, ker v oktobru, kakor veste, najmanj sip pojemo. November se je prej imenoval krmpz, ker pa ga je bil oteko izgovoriti, smo ga prekrstili v november, a december je dobil ime po stari ruski prislovcu: v decembru je mraz.

— Sijajno, je rekel neznanec in vzel klobuk. Hvala va za pojasnilo. Do svidenja!

— Do svidenja, gospod. Prej bi pa še prošil za trideset kron.

— Trideset kron, da naj plačam za te bedastoče? je zakričal. Ali mislite, da sem ušel iz norišnice?

— Zbogom, sem zavpil za njim. In če se zgodi, da vas v osmih dneh ne bo več med živimi, bo dobila armada spasa od neznanega darovalca sto kron.

Naslednji klient je potrkal teden dni kasneje.

— Ne, sem odgovoril, mala je danes prosta. Toda jaz sem njen sin in jo nadomeščam. S čim vam lahko postrežem?

— Ime mi je Tops, se je predstavil posetnik, in bi želel odgovorov na deset vprašanj.

— Toda sto kron, sem odvrnil. Vzel sem jih in jih spravil v žep. Potem sem napisal na listič papirja številke 1-10; nakar sem onesvečen omahnil s stola.

— Za Boga, je prestrašen viknil Tops, kaj pa vam je?

— Nič, sem odgovoril, se vzdignil s tal prečrtal številko 1.

— Zakaj ste prečrtali številko 1? je vprašal gospod Tops.

— Ker ste mi že povedali prvo

Zanimivosti iz sovjetske Rusije:

Mednarodni urda dela objavlja poročilo o osmem boljševiškem strokovnem kongresu delavstva in namučestva, ki se je vršil pred meseci v Moskvi. Podatki so zanimivi, ker jasno dokazujejo, da je delavsko gibanje v demokratičnih zapadnih državah solidnejše in uspešnejše, v njem je več živahnosti in svobode, več resničnih uspehov za delavstvo. Govorniki na boljševiškem kongresu so morali priznati marsikaj nečisto, kljub dejstvu, da ima boljševiško strokovno gibanje polno oporo v državi avtoriteti.

Splošno poročilo je podal Tomskij. Na kongresu je bilo zastopanih 11 milijonov članov, deloma iz strokovnih organizacij industrijskega delavstva, deloma iz zvez dešnih delavcev in nameščencev. Značilno je, da je bilo 56 odst. vseh delegatov iz vrst nameščencev strokovnih organizacij. Poročevalce deli članstvo strokovnega gibanja v več plasti: prvo plast tvorijo organi in osebe uprav in vodstva industriji in osebe iz vrst znanstvenih krogov. Tej plasti sledi širša vrsta nameščencev, nato kvalificirano delavstvo z boljšim materialnim položajem, jedro strokovnega gibanja pa tvorijo, industrijski delavci.

Tako je komunizem uveljavil načelo enakosti. Industrijski delavci tudi po komunistični modrosti spadajo na nižji past v sistemu strokovnega gibanja. Glede specializirane kvalificirane članstva pravi poročilo, da ga je treba prav posebej nazirati, "ker so mnogi od njih napram sovjetskemu režimu neprijazno razpoloženi". Na drugi strani pa je treba specialiste vseh strok šteti pred raznimi napadi. Posebno skrb povzroča voditelj komunizma iz dežele do delavstva. "Asimilacija z ostalim proletariatom se kljub največji pozornosti in prizadevanjem do sedaj ni posrečila. Žive faze, njih ne objame proletarski duh in tako tvorijo stalno nevarnost za socializem."

Govornik je dalje trdil, da je poučen, "da se je s članskimi legitimacijami strokovnih organizacij tako trgovalo kakor svoječasno z akcijami na borzah". Torej globoko duševno-notranje zavednosti v boljševiških organizacijah ni. Boljševizem niti v najbližjih svojih organizacijah ni znal preprečiti korupcije.

Zanimiva je bila ugotovitev, da so poverebe še vedno zelo množične, vendar manjše v denarnem poslovanju strokovnih organizacij, kakor v poslovanju državne uprave in zadrug.

Svoje stališče napram verstvi je kongres takole preciziral: Mi vodimo proti veri duševno vojno. Stalno povdarjamo protirevolucionarni in protipolitični značaj vseh ver. Delavstvo vzgajamo znanstveno v marksističnem duhu. Vendar pa ne gremo tako daleč, da bi iz strokovnega gibanja izločevali osebe, ki hočejo ostati verne. Zelo značilen je bil medklic: "Koliko bi jih pa potem še ostalo v strokovnih organizacijah ako bi vse verne izključili?"

Kongres se je peči tudi z državno administracijo. Poročilo je podal Ordjonikidze, predsednik kontrole komunistične stranke; sovjetske dobrote v državni administraciji je takole popisal: državna uprava je nepopolna, počasna, prožeta birokratizma in nesorazmerno draga. Neekonomija vlada zlasti v podržavljeni industriji. Ni se posrečilo znižati režije. Zato je draginja večja kakor drugod. Zlasti je drag transport poljskih pridelkov od proizvedenja do konzumenta. L. 1913 je bila, rodajna cena za 92 odstotkov višja od nakupne, danes znaša ta napetost 136 odstotkov. Upravno delo ovirajo brezštevilne revizije in inspekcije.

Pri izobrazbi delavstva je kongres govoril o sledečih vprašanjih:

NAPRODAJ HIŠA

6 sob in tri loke, vse pohištvo in kokušnjak po nizki ceni radi oddaja v stari kraj. Za pojasnila se oglašite pri lastniku: — Joseph Majetič, Avon Park ali P. O., Box 369, Girard, Ohio. (4x 14-18)

njih: ustanavljanje delavskih klubov, omejevanje analfabetizma, strokovni tečaji, sport in vojaško vzbujanje. V splošnem pa je kongres ugotovil da izobraževalno delo med delavstvom ne napreduje, zato je bila sklenjena posebna predstava na komisarijat prosve. Tudi komunistična vzgoja ne napreduje. Uspehe sproti paralizirajo novo došli delavci iz neindustrijskih krajev. Obveljalo je mnenje, da more telesa kultura biti le sestavni del strokovnih organizacij, ker se v sedanjih samostojnih strokovnih organizacijah porazgubila boljševiški duh. Telesa kultura ne sme biti razvedrilo, ampak le sredstvo za doseganje komunizma. Mladina se tem naziranjem upira in hoče samostojnost v samostojnih strokovnih organizacijah. Strojovne organizacije morajo svoje članstvo seznaniti predvsem z modernimi vojnimi sredstvi, zlasti s plinom.

O internacionalni taktiki je govoril Lozovsky, predsednik komunistične strokovne internacionalne. Težnja gre za tem, povsed podpirati ustanovljanje komunističnih strokovnih organizacij; zlasti pa je stremeti za tem, da komunisti povsed dobe vodstvo stavek v roko. Celotno premoženje strokovne centralne je znašalo 57 milijonov rubljev. Mnogo denarja gre v inozemstvo na najrazličnejše organizacije in "prijatelje unije sovjetoj".

Poročilo o kongresu govori tudi o stavkah, kar znači, da se mora delavstvo v Rusiji tudi pod komunističnim režimom estro boriti za svoj gnotni položaj. Govorč o mednarodni politiki je generalni sekretar Dogadov rekel: v podeželskih okrajih so plače zelo nizke. Bodoča politika med mora stremeti za zvišanjem, zlasti v težki industriji. To pa je odvisno od splošnega stanja industrije in narodnega gospodarstva. — Brezposelnost med strokovno - organiziranim članstvom narašča.

Ker izvirajo ti podatki iz boljševiških uradnih virov, imajo značaj pristnosti. Zato so tem bolj zanimivi.

GLEDALIŠKI ŠKANDAL

Polom Kleinovega podjetja Theater der Fuenftausend v Magdeburgu se razvija v največji nemški gledališki škandal. Upniki in oškodovani uslužbeni napenjajo vse sile, da si priborijo svoje pravice. Ravnatelj Klein pa skuša naslikati afero kot nekaj povsem nedolžnega. S svojimi ožimi prijatelji je zasnoval nov načrt, ki ga hoče baje v kratkem uresničiti. Baje namerava prirediti turnejo na Skotsko in trdi, da je že sklenil pogodbe s sodelujočimi. Dogovoril se je z igralci, ki so ostali v Magdeburgu brez denarja in zahtevajo plače sodnim putem. Baje so pripravljeni odpotovati z njim na turnejo pod pogojem, da bodo dobro plačani.

Oficijelno stoji za Kleinom evropska potovalna gledališka pisarna, ki je bila ustanovljena letos 1. marca. Splošno prevladuje pričnanje, da tudi ta družba nima potrebnega denarja, marveč da se skriva za njo neka berlinska banka, katere ime ni znano. Družbo vodi Kleinov intimni prijatelj, bivši igralec Richter, ki je po mnenju gralec tudi odgovoren, da niso dobili plače.

Avtomobilistke bodo nosile hlače.

PARIZ, Francija, 14. junija. Francoske avtomobilistke bodo nosile obleke s hlačami — so odločili kralji francoske mode. Obleke imajo obliko pajamas ter so napravljene iz mehkega suknja.

Hazardne igre v Rusiji.

Sovjetski notranji komisariat je izdal vsem podrejenim izvršnim odborom nalog, naj odpravijo v najkrajšem času vsako hazardiranje v javnih prostorih. Med priporočanimi igrami so razen kvart tudi vse loterije razen tistih, ki jih vlada izrečno odobri.

V TOLAZBO KADILEM

Nedavno se je vršil v Parizu kongres lige proti nikotinu in v referatih so delegati v tako črnih barvah naslikali posledice kajne, da je sklenil dr. Leben vsaj deloma potolažiti in pomiriti kadilec. Dr. Leben ne trdi, da je napačno in neutemeljeno vse, kar oznanja liga za zatiranje nikotina. On ne dokazuje, da tobak koristi sreči in da kadilec ne čuti nobenih posledic nikotina. Zaveda se namreč da groznika ni mogoče spreobrniti z grožnjami in napovedjo najhujše kazni za grhe. Dr. Leben presoja vprašanje nikotina trezno in objektivno.

Kemična analiza tobaka kaže, da je v listih te rastline poleg drugih snovi tudi znani strup nikotin. 10 centigramov zadostuje za usmrtno velikega psa. Na drugi strani sta pa nemška zdravnikar Wohl in Eulenb. dokazala, da tobaka nikotin razkrajja in da nastajajo soli, izvirajoče iz nikotina, ki je manj strupen, nego nikotin. Kadilec začne trpeti v glavi, kar povzroča omenjene soli. Dr. Heubel je nje v destilacijski aparatu dim 25 cigar in dobil je rjavoljno oljasto tekočino, ki je bila tako strupena, da je zadostovalo 8 kapljic za zastrupljenje domačega zajca. Množina nikotina, ki ga je dr. Heubel izoliral iz dima, je bila pa minimalna. Pri kajenju se nikotinu zastrupljeni organi prilagode. Strup. Pljuča absorbirajo nikotin in ga nevtralizirajo. S tem je povedano, zakaj čutijo kadilec, ki naenkrat nehajo kaditi, posledice še več tednov. Dr. Leben pravi, da tobak v splošnem ni škodljiv. Nasprotno, če bi kadilec vzel tobak, bi njihova fizična in moralna odpornost občutno trpela. Mornarjem in vojakom je tobak v gotovih razmerah neobhodno potreben, ker jim pomaga priganjati dolgočas. Nenebena dvoma ni, da tobak v zmernih množinah pospešuje intenzivnost misli. Pde pa priporoča dr. Leben strastnim kadilem razne pripomočke, s katerimi se vpliv nikotina na organizem omili.

Mnogo trdijo, da tobak človeka naspava, da moti prebavo, da vpliva slabo na živce in na intenzivnost intelektualnega udejstvovanja. Vse te posledice nikotina res nastopijo, toda samo če preveč kadimo. So kadilec, katerim srce in živčne motnje dosežejo tako stopnjo, da morajo kajne opustiti. Čim nehalo kaditi, začne škodljive posledice kajne polagoma popuščati. V resnici pa priča kajne o instinktivni potrebi, kateri lahko človek brez skrbi zadosti, samo da ne prekorači mej. Treba je namreč razločevati med onimi, ki tobak rabijo, in onimi, ki ga zlorabljajo. Če človek preveč kadi, mora biti vedno pripravljen na posledice. Ki se pokažejo posebno rade na delotanju srca in živcevja.

Čezvicaška ZOPET NA DELU

Te dni so bili ustreljeni v Moskvi trije višje uradniški oddelki za premogovnike odnosno prometne komisarijate. Osvadila jih je čezvicaška kot vodje protirevolucionarne organizacije, ki je hoteli baje izdati sovjetsko Rusijo s pomočjo inozemske intervencije in pomagati kapitalizmu v Rusiji na krnilo.

Ustreljeni so bili prof. Palhinski, ki je poučeval na rudarskem zavodu v Leningradu in ki je bil pod Kerenskim pomočnik trgovinskega ministra, dalje še gospodarskega oddelka v prometnem ministrstvu carske vlade Meek, ki je zdaj zavzemal slično mesto v prometnem komisarijatu, in bivši višji uradnik v prometnem ministrstvu Velienko. Justifikacija je bila izvršena 24 ur po smrtni obsodbi. Čezvicaška je aretirala tudi druge klane protirevolucionarne organizacije.

Ustreljeni so bili prof. Palhinski, ki je poučeval na rudarskem zavodu v Leningradu in ki je bil pod Kerenskim pomočnik trgovinskega ministra, dalje še gospodarskega oddelka v prometnem ministrstvu carske vlade Meek, ki je zdaj zavzemal slično mesto v prometnem komisarijatu, in bivši višji uradnik v prometnem ministrstvu Velienko. Justifikacija je bila izvršena 24 ur po smrtni obsodbi. Čezvicaška je aretirala tudi druge klane protirevolucionarne organizacije.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI.

SENZACIJONALNA OBRAV.

NAVA

V Kolnu se je vršila senzacijska obdelava proti dozdnevnemu nezakonskemu sinu žene bivšega nemškega cesarja Viljama Hermine, 29letnega brezposelnemu trgovcu Hartingu, ki je bil obtožen raznih sleparij. Med oškodovanimi je tudi osebi tajnik princeze Hermine.

Pri zaslišanju je Harting izjavil, da je dobival od žene bivšega cesarja večkrat manjše denarne podpore. Tudi operacije in stroške so mu plačali iz Doornu. Harting se je mudil večkrat v Doornu, kjer je bil zelo gostoljubno sprejet. Med obravnavo je bila prečitana tudi brzojavka, ki jo je poslal obtoženi Hermini in v kateri ji grozi v slučaju obsode s progonom, ki bo imel neugledne posledice. — Harting je izjavil, da je potoval kot kurir med upravo Doornu in uglednimi nemškimi politikami. Njegovo izjavo je potrdil tudi predsednik sodišča. Harting je bil radi raznih sleparij obsojen na tri mesece ječe.

Katoliška cerkev v številkah.

Po papirjevo letopisu za l. 1929 šteje rimsko-katoliška cerkev 14 patrijarhatov, 245 nadškofij, 908 škofij, 57 opatij, prelatij, administracij in jurisdikcij raznih vrst, 331 vikarijats in apostolskih prefektur. Vsega skupaj ima cerkev torej 1555 duhovnih jurisdikcij za kakšnih 400 milijonov vernikov.

Poleg teh jurisdikcij je še 600 titularnih škofov. Diplomatskih zastopstev ima sv. Stolica 50, in sicer 24 nunciatur, 4 internunciature, enega nasledejo poslov in 21 apostolskih delegatov. Razne države so zastopane v Vatikanu z 11 veleposlanstvi in 18 poslaniki.

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priljubljenih in drugih stvarih. Vred naše dolgoletne iskruje vam mi samoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo, vedno le prvotne brzojavke.

Tudi nedržavljan samoremo potovati v stari kraj, toda prekršitvi d morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnje vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C., na generalnega naselniškega komisarja.

Glasom odredbe, ki je stopila v veljavo 31. julija 1926 se ukomnar več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak prošlec osebnost, bodisi v najbližji naseljeni urad ali pa ga dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zaprosi. Kdor potuje brez dovoljenja, potuje na svojo lastno odgovornost.

KAKO DOBITI SVOJCE

IZ STAREGA KRAJA

Od prvega julija je v veljavi nova ameriška priseljenška postava. Glasom te postave samoremo ameriški državljani dobiti svoje žene in neporočene otroke izpod 21. leta ter ameriške državljanske svoje žene s katerimi so bile pred 1. junijem 1928. leta poročene, izven kvote. Jugoslovanska kvota znaša 90.000 671 priseljenec letno. Do polovice te kvote so upravičeni starši ameriških državljanov, močje ameriških državljanov, ki so se po 1. junija 1928. leta poročili in po ljedele, onoma žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih državljanov, ki so bili postavni pripuščen v to deželo za stalno b. vodo tu. Vsi ti imajo prednost v kvoti, od ostalih sorodnikov, kakor: bratov, sester, nečakov, nečakaj itd., ki spadajo v kvoto brez vsake prednosti v izli, je se na uprejana nikakih prošelj na ameriškanke vizeje.

SAKSER STATE BANK

83 Cortlandt Street

POLETNI IZLET v Jugoslavijo.

Kdor hoče res udobno potovati v domovino, naj se udeleži POLETNEGA IZLETA na parniku

FRANCOSKE ČRTE

"PARIS"

ki odpluje dne 25. JUNIJA.

Potnike bo spremljal Mr. LOUIS BENEDIK, upravitelj "Glasa Naroda".

Oglasite se čimprej, da vam zamoremo preskrbeti vse potrebne listine in vam dati vse natančne informacije.

SAKSER STATE BANK

83 CORTLANDT STREET

NEW YORK CITY

